

Nr 4.

Ankom till Riksdagens kansli den 6 mars 1912 kl. 11 f. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4 i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål med afseende å fattigvårdslagstiftningskommitténs uppdrag.

I en inom Andra kammaren väckt motion; nr 244, som hänvisats till behandling af dess andra tillfälliga utskott, har herr *Strömberg* hemställt, att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte fästa fattigvårdslagstiftningskommitténs uppmärksamhet på den synnerliga önskvärdheten att särskildt taga i öfvervägande: *dels* behovet af och de lämpliga formerna för en konsultativ och inspekterande central fattigvårdsmyndighet, med uppgift såväl att tillhandagå de kommunala fattigvårdsstyrelserna med alla de upplysningar och råd i juridiska, administrativa, hygieniska och pedagogiska frågor, som de kunna påfordra, som ock att öfva uppsikt öfver efterlefnaden inom alla landets kommuner af för fattigvårdsstyrelsernas verksamhet gällande lagar och förordningar; *dels* behovet af all den offentliga barnavårdens skiljande från fattigvården samt behovet af en centralisation eller sammanorganisering af all den offentliga barnavården i riket; *dels* behovet af legala bestämmelser, som ställa utom allt tvifvel, att föräldrar kunna fränkännas sin målsmansrätt öfver sina barn, då denna målsmansrätt visar sig vara ett öofverstigligt hinder, i stället för ett tjänligt medel, för uppnåendet af samhällets minima af barnavård.

I afseende på den närmare motiveringen för nämnda framställning får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet sympatiserar med många af de önskemål med afseende å fattigvårdslagstiftningen, för hvilka i motionen gifvits uttryck. Utskottet tror ock, att den allmänna uppfattningen i flera hithörande frågor, särskildt i frågan om införande af en effektivare inspektion af fattigvården, är en annan än den, som gifvit sig uttryck i föregående riksdagsuttalanden. Äfven anser utskottet, att frågan om effektivare bestämmelser angående den offentliga barnavården i riket är värd allt beaktande.

Men då det uppdrag, Kungl. Maj:t gifvit den kommitté, som den 21 juni 1907 tillsatts för att utarbета förslag till förändrad lagstiftning angående fattigvården m. m., är så omfattande, att det innesluter jämväl de önskemål, motionären framhållit, samt utskottet därjämte har sig bekant, att kommittén ingående behandlat de i motionen berörda frågor och har för afsikt att i dem afgifva utlåtande och förslag, anser utskottet, att den af motionären föreslagna skrifvelsen till Kungl. Maj:t ej är af behovet påkallad.

På grund häraf får utskottet hemställa,

att herr Strömbergs förevarande motion ej måtte till någon Andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 5 mars 1912.

Å utskottets vägnar:

G. F. LUNDGREN.

Reservation

af herrar *Lundgren* i Björna, *Berg* i Munkfors, *Svensson* i Skönsberg och *Hallén*, hvilka anför:

»Motionärens utgångspunkt är synbarligen det af Riksdagen år 1905 genom skrifvelse till Kungl. Maj:t gjorda uttalandet i fattigvårdsfrågan. Som bekant innebär detta uttalande bl. a. visserligen ett erkännande af behovet af en effektivare kontroll öfver handhafvandet af fattigvården, men innehåller dessutom den bestämda och ur sakliga synpunkter synnerligt betydelsefulla förklaringen, att enligt Riksdagens mening denna kontroll dock skall äfven i framtiden utöfvas utan anlitande af för detta

ändamål särskildt tillsatta tjänstemän'. Detta vill säga, att Riksdagen år 1905 uttryckligen afvisar tanken på lagstiftning om en konsultativ och inspekterande fattigvårdsmyndighet. Som under de sista 5 eller 6 åren de svenska fattigvårdsförhållandena underkastats en grundlig undersökning, samt de närmast intresserade kretsarna på fattigvårds- och barnavårdskongresser tydligt uttalat sig i helt annan anda, än Riksdagen gjorde år 1905, torde det icke vara osannolikt, att den nuvarande Riksdagen intar en annan ståndpunkt till frågan än 1905 års Riksdag. Frågan är nu, huruvida fattigvårdslagstiftningskommittén anser sitt uppdrag i viss mån begränsadt genom 1905 års riksdagsskrivelse eller huruvida kommittén anser sig utan vidare kunna lämna ett sådant Riksdagens uttalande utan allt afseende. Det synes oss då endast vara en enkel konsekvens af utvecklingen, att Riksdagen låter kommittén veta, det den nu intar en annan ställning än år 1905, då den sist uttalade sig i saken. Ett dylikt uttalande synes oss också innebära en säker borgen för, att de högst behjärtansvärda önskemål, som motionären framfört, komma att inom fattigvårdslagstiftningskommittén erhålla det beaktande, som vi anse, att saken förtjänar.

Tydligt är, att motionären icke begär, att detta Riksdagens nya uttalande skall innebära något bestämdt ställningstagande till detaljfrågor, som gifvetvis först måste noga utredas. Motionären begär endast, att Riksdagen delvis i motsättning till sitt bestämda direktiv år 1905 skall erkänna önskvärheten af en grundlig utredning och på grund häraf ingående förslag beträffande de i motionens kläm omnämnda spörsmålen.

På grund häraf anse vi, att utskottet bort hemställa, att Andra kam-maren för sin del ville besluta,

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t ville an-hålla, att Kungl. Maj:t måtte fästa fattigvårdslagstiftnings-kommitténs uppmärksamhet på önskvärheten af att taga i öfvervägande frågorna om

dels behovet af och de lämpliga formerna för en *konsultativ* och *inspekterande fattigvårdsmyndighet*, med upp-gift såväl att tillhandagå de kommunala fattigvårdssty-relserna med alla de upplysningar och råd i juridiska, admi-nistrativa, hygieniska och pedagogiska frågor, som de kunna påfordra, som ock att öfva uppsikt öfver efterlefnaden inom alla landets kommuner af för fattigvårdsstyrelsernas verk-samhet gällande lagar och förordningar;

dels behovet af den offentliga barnavårdens *skiljande från fattigvården* samt behovet af en *organisering af all den offentliga barnavården i riket*;

dels behovet af legala bestämmelser, som ställa utom allt tvifvel, att föräldrar kunna *frånkännas sin målsmansrätt öfver sina barn*, då denna målsmansrätt visar sig vara ett oöfverstigit hinder, i stället för ett tjänligt medel, för uppnåendet af samhällets minima af barnavård.»
